

Sukkermaur

**Har du noen gang tenkt på hvordan insekter går på do?
Nå har tyske forskere funnet ut at svarte sukkermaur samler
bæsjen sin på bestemte plasser i de underjordiske tunnelene
sine. Det er første gang man har sett at maur har innedo.**

TEKST: IRENE INMAN TJØRVE

Mange insekter som lever i kolonier eller bol, har en do der de samler bæsjen sin. Både dyr og mennesker pleier å ha doen sin på et annet sted enn der de spiser og oppholder seg. Bæsj inneholder sykdomsbakterier og parasitter, og det er viktig at de ikke kommer i kontakt med maten vi spiser. For at vi skal overleve og holde oss friske og sunne, er det viktig at vi ikke bæsjer der vi spiser!

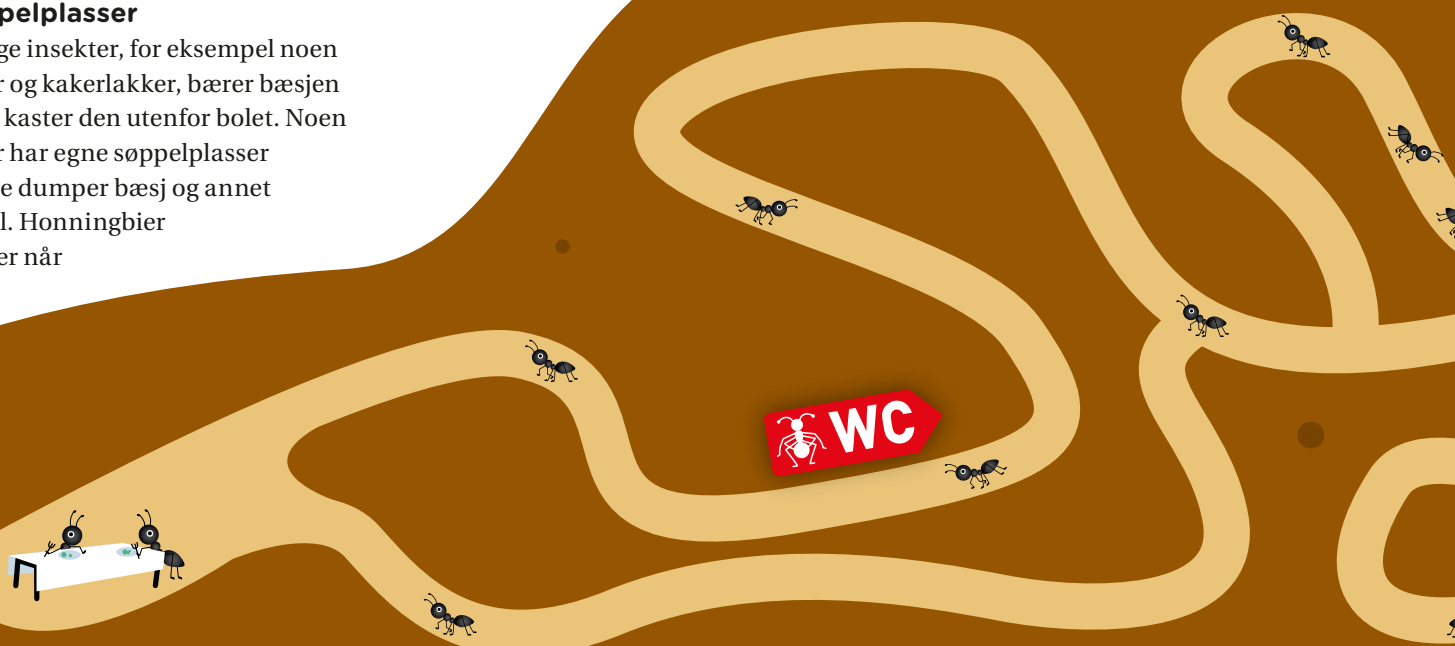
Søppelplasser

Mange insekter, for eksempel noen maur og kakerlakker, bærer bæsjen ut og kaster den utenfor bolet. Noen maur har egne søppelplasser der de dumper bæsj og annet avfall. Honningbier bæsjer når

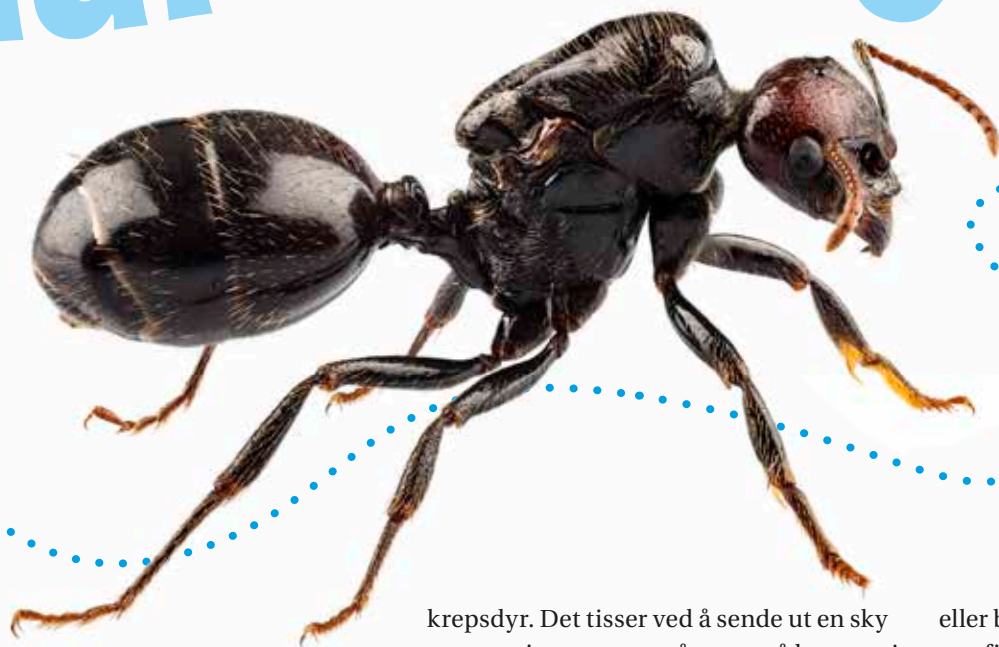
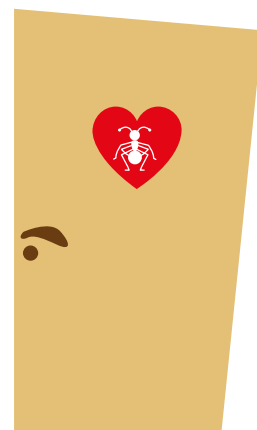
de er ute og flyr. Bladskjærermaur har hager der de dyrker sopp, og de bruker bæsjen sin til å gjødsle sopphagene med. Termitter bygger tårn av bæsjen sin. Noen insekter bruker bæsjen sin til å merke territoriet sitt med – som et luktende skilt som sier at «Her bor vi!». Det fins til og med insekter som fester bæsjen sin på kroppen og bruker den som kamuflasje!

Tørt tiss

Du lurar kanskje på om insektene tisser også? Det gjør de! Men ikke flytende tiss, slik som oss. Deres tiss er et tørt stoff som kalles urinsyre, og som kommer ut sammen med bæsjen. Rarest av alle er skrukketrollet, som riktignok ikke er et insekt, men et

har innedo

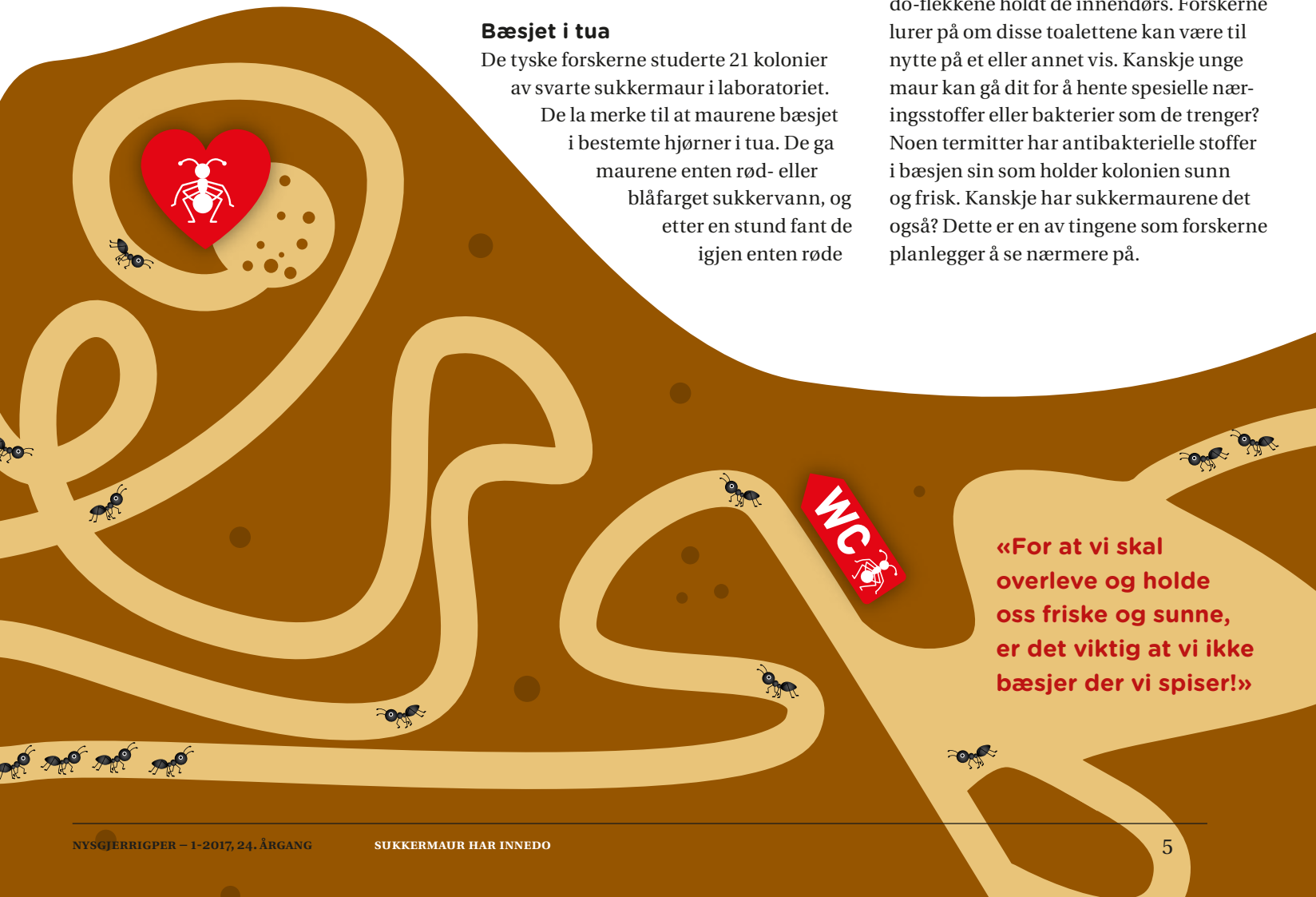
krepsdyr. Det tisser ved å sende ut en sky av gass gjennom ørsmå porer på kroppen!

Bæsjet i tua

De tyske forskerne studerte 21 kolonier av svarte sukkermaur i laboratoriet.

De la merke til at maurene bæsjet i bestemte hjørner i tua. De ga maurene enten rød- eller blåfarget sukkervann, og etter en stund fant de igjen enten røde

eller blå toalett flekker i tua. Sukkermaurene fjerner alt annet avfall fra tua, men do-flekkene holdt de innendørs. Forskerne lurte på om disse toalettene kan være til nytte på et eller annet vis. Kanskje unge maur kan gå dit for å hente spesielle næringsstoffer eller bakterier som de trenger? Noen termitter har antibakterielle stoffer i bæsjen sin som holder kolonien sunn og frisk. Kanskje har sukkermaurene det også? Dette er en av tingene som forskerne planlegger å se nærmere på.

«For at vi skal overleve og holde oss friske og sunne, er det viktig at vi ikke bæsjer der vi spiser!»